

SİBER ZORBALARI TANIYALIM ve KORUNALIM*

Gelişim Alanı: Kişisel-Sosyal Gelişim

Kazanım: Siber zorbalığın ne olduğunu fark eder.

Süre: 40 dakika

Düzyey: 9. Sınıf

Yöntem ve Teknik: Tartışma, soru-cevap, işbirliğine dayalı öğrenme

Kaynak Araç ve Gereçler: Form-A ve Form-B

Giriş (5 dakika):

Psikolojik danışman/sınıf rehber öğretmeni, öğrencilerin ilgisini çekmek için bir karikatür gösterir (FORM-A). Karikatür ile ilgili gönüllü öğrencilerin paylaşımlarını alır. Sonra bugünkü rehberlik etkinliğinin amacını ve öğrencilerden neler beklediğini açıklar: *“Arkadaşlar, bugün birbirimizle siber zorbalık hakkında konuşacağız. Siber zorbalık, bir çocuğun veya ergenin başka bir çocuk veya ergen tarafından internet, interaktif, dijital ve mobil teknolojiler kullanılarak tehdit edilmesi, aşağılanması, utandırılması, taciz edilmesi veya işkence edilmesi olarak adlandırılıyor. Öncelikle dört kişilik gruplara ayrılmanızı ve size verdiğim formdaki örnek konuşmaları aranızda tartışmanızı isteyeceğim. Sonra da hep beraber konuşacağız ve dersi bitireceğiz.”*

Geliştirme (30 dakika):

Sınıf dört kişilik gruplara ayrılır. Her bir gruba Form-B verilir. Grupça formu incelemeleri, tartışmaları istenir; bunun için 10 dk süre verilir. Bu sırada psikolojik danışman/sınıf rehber öğretmeni, gruplar arasında dolaşır. Süre bitiminde aşağıdaki sorular ile sınıf içi tartışma başlatılır.

1. İnternetin bilinçsizce kullanımının yarattığı yıkıcı etkileri fark ettiniz mi?
2. Örnek konuşmaları okuduğunuzda neler hissettiniz?
3. Grupça bu konuşmaları okuduğunuzda neler düşündünüz?
4. Formdaki olaylara benzer sorun yaşayan tanıdıklarınız oldu mu? Neler yaptılar?
5. Siber zorbalığa maruz kalan biri olsaydınız neler hissederdiniz ve neler yapardınız?

Sonuç (5 dakika):

Psikolojik danışman/sınıf rehber öğretmeni etkinliği özetler: *“Arkadaşlar; internetin, teknolojik aletlerin bilinçsizce kullanımının yarattığı zararlar üzerinde konuştuk. Hem mağdur eden hem de mağdur olan kişiler üzerindeki yıkıcı etkisini gördük. Arkadaşlar siber zorbalık yasal olarak suçtur. Bu sebeple lütfen siz de çevrenizdeki insanları bu konuda bilinçlendirin ve bu gibi üzücü olayların artmamasını sağlayalım. Ayrıca, siz de siber zorbalığa maruz kaldığınızı düşünüyorsanız ya da yapmayı bir türlü bırakamıyorum diyorsanız sizi mutlaka odama bekliyorum.”* (Sınıf rehber öğretmeni etkinliği uygularsa, öğrenciyi PDR servisine yönlendirir.)

*Bu etkinlik, AÜ Eğitim Bilimleri Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Serap Nazlı'nın yürüttüğü Rehberlikte Program Geliştirme dersinde PDR 3. sınıf öğrencisi Esmâ Çiloğlu tarafından tasarlanmıştır.

FORM-B

1. “Gizli numara konusunda şanslıyım galiba. Beni arayan ya da mesaj atan pek olmamıştır. Ama benim yaptığım olmuştur. Özellikle kız arkadaşlarıma yaparım. Onları oyuna falan getiriyorum bazen. Biraz eğlenmek için yapıyorum. Kısacası masum şakalar benimkiler ya...”

“Masum şakalar” ibaresi hakkında ne düşünüyorsunuz?

2. “E-mailime sürekli bilinmeyen bir hesaptan gizemli mesajlar alıyorum . Beni çok iyi tanıdığını söylüyor ve yazdıklarıyla da bunu kanıtlıyor. Artık evden dahi çıkmak istemiyorum çünkü beni korkutuyor ve tehdit ediyor. Büyük bir çıkmazdayım. Kendimi çok yalnız hissediyorum.

Böyle bir olayla karşılaşıyorsanız neler yaptınız ve neler hissedersiniz?

3. “Birkaç kez arkadaşlarımla sosyal medya hesaplarını ele geçirdim. Onlar benim yaptığımı bilmiyordu. Okulda bu konu hakkında konuştuklarında kendimi çok suçlu hissediyordum. Ama yine de bunu yapmaktan kendimi alıkoyamıyordum. Aslında eğlenceli bir yanı da vardı. Zamanımın çoğunu buna harcıyordum.”

Siber zorbalığın bağımlılık yapmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

4. Biri sürekli Facebook hesabıma fotoğraflarımı yolluyor. Bu fotoğrafların içinde insanların görmesini istemediğim fotoğraflar da var. Her an fotoğraflarımı paylaşırsa diye korkuyorum. Çıldırma üzereyim.”

Haberiniz olmadan çekilen fotoğraflar hakkında neler düşünüyorsunuz?

Siz böyle bir olayla karşılaşıyorsanız neler yaptınız, neler hissederdiniz?